

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.
Hirdetések a legmérsékeltőbb árazámitás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

A csendőrség kardbojtja.

Budapest, april 28.

(n—.) Az anarchisták bombákkal dolgoznak a gyűlölt gazdagok ellen, a mi oppozitiónk pedig merényletekkel s cseles támadásokkal a parlamentarizmus ellen. Amazoknak sikerül is legalább rémületet gerjeszteni, de képviselőházunkban erős őrsége van a parlamentarizmus rendszernek s így oppozitiónk próbálkozásai csak fe'sülést s nevető lenézést aratnak.

A keddi ülésen a belügyi miniszterium költségvetésének tárgyalása volt napi renden, mint már napok óta. Senki sem várt mozgalmas ülést, s így elején kevés kormánypartit volt jelen.

Ugy látszik, erre volt alapítva s hirtelen kidolgozott haditerv. Pázmány Dénes a szélsőbalról azon kívánalmát fejezi ki, hogy a csendőrség kardbojtja ne sárgafekete legyen. Ugyane kívánalmat követő formában ismételte az öreg Madarász József.

Gr. Szapáry Gyula miniszterelnök belügyminiszter kifejté, hogy az 1881. III. tezik megálapította, hogy a belügyminiszterium rendészeti szolgálatára mendlt m. kir. csendőrség a honvédelmi miniszter alatt katonai szervezettü legyen, tisztjeinek jelvényei olyanok legyenek, mint aminők a közös honvédtiszteké, az 1868. XL. te. 50 §-ra, amely a véderőről szól, s azok a törvények, melyek a véderőről azóta alkottattak, megállapítják, hogy a honvédség s a honvédség tisztjeinek jelvényei ugyanazok legyenek, mint a közös hadseregéi. Kifejté tehát, hogy a csendőrség jelvényei törvényes alappal hiruak, azok a csendőrtiszteknek a többi katonatisztekkel való egyenranguságát tüntetik fel, s így tekintélyük emelésére szolgálnak.

Ez utóbbi állítás szotgáltatta az okot az előidézni — szándékolt vihar kitörésére. Hát Magyarországon a sárgafekete szín vagy a kétféjű sas adja a tekintélyt? Ilyen Magyarország állami méltósága? Iyent mer mondani Magyarország miniszterelnöke? Kiabálták mesterkélt dűhvel összevissza a szélsőbali helyről, melynek lármájába szépen kontráztak a nemzeti pártiak is, s a csendőrkardbojt révén olyan szidalmazást műveltek a közös védelmi intézmény, a hadsereg jelvényei s az uralkodóház színei ellen, hogy csak úgy dagadt örömben

a szive — majd mindjárt elvállik hogy kinek,

Polónyi a nagy kolompos rögtön határozati javaslatot adott be a csendőrség mostani jelvényeinek eltörlése iránt, s a szélsőbal mely örült, hogy az 1867-ki államrend hátgerinczének a közös védelmi rendszernek megtörésére ismét kísérletet tehet, üvöltözö erőlködéssel követelte a felett a névszerinti szavasást. Hisz a kormánypart láthatólag kevés számmal van jelen, mily dicső lenne le-szavazással halálos csapást mérni a kiegyezésre s vele a gr. Szapáry kormány kormányzatára!

Ebben eddig semmi különös nincs; amit a szélsőbal a kiegyezés elen elkövet, az a felforgató Kossuth-elvből foly, s ahogyan elköveti, az azon taktikából származik, amelyet követ mióta benne az „utánunk az özönviz“ nihilista elvet valló Polónyi-Krolyi-töredék az uralkodó.

De Apponyi gróf is észbe vevén, hogy hátha e rögtönös alkalomból teljesülhetne régi vágya, gr. Szapáry miniszteremnököt megbuktathatná: iziben kiegészíté Polónyi javaslatát azon positiv követeléssel, hogy a csendőrségi színek és jelvények a magyar állam nemzeti jellegének megfelelőleg alakittassanak át.

Nagy vihar volt az, mely közt e cseles támadás az 1867-ki alap s a Szapáry-miniszterium ellen intéztetett, de a szabadelvü párt több tagjának férfias fellépte után dicsően megállta helyét, s a támadást nagy szavazattöbbséggel emberül visszaverte.

Gr. Apponyit s pártját nem lehet eléggé elítélmi, hogy a maga hatalmi vágyának megvalósíthatásáért ily módon felhasználni törekedett a szélsőbalnak a kiegyezés ellen rögtönzött cseles támadását. Mindinkább kitűnik, hogy az Apponyi-párt álarcoszkodik; s szóval az 1867-ki alapon áll, szóval a dynastia hatalmának hive, szóval a hadsereg egységét s közösségét vallja, de tényeivel a szélsőbal Kossuth-politikáját támogatja, mely mindazoknak egyenes tagadása. Apponyiék szóval elővezik, hogy az 1867-iki alap a maga intézményeivel teljes biztosíték arra, hogy nemzetünk anyagilag s erkölcsileg megerősödhessék annyira, hogy államunk igazi egységes nemzeti állam legyen, amikora aztán bátran nézhetünk majd bármilyen alakulás vagy változás elé, szóval

a dynastia bizalmát igyekszik kihizelegni magának, alkalomadtán hangsulyozván, hogy a dynastia s a nemzet közti bizalom s egyetértés mindkét fél jövője biztosításának sziklaerős alapja, s tényleg pedig a dynastia iránti bizalmat akarja a népben aláásni, a szavainak éljenzö elbödített töredékek révén pedig a magyar népet a dynastia előtt megbizhatatlannak tünteti föl!

A parlamentben a törvényes többség ellen valóságos anarchista merényleteket üz az ellenzék minden árnyalata, akadályozza annak működését s vele gáncsot vet a magyar állam akarata érvényesülésének, fejlődésének. De őrt áll a szabadelvü párt, a magyar nemzet hegemoniáját biztosító parlamentaris rendszernek csorbulnia nem szabad, s ha ez ellen az ellenzék tovább is folytatja merényletét a szólás szabadsággal való áldatlan visszaéléssel, a szabadelvüpart kötelessége lesz cselekedni, e visszaélést a szólásszabadság korlátolásával a klottúrral is akadályozni, mint amely rendszabály Európa összes államainak parlamenjeiben különben is a tanácskozást rendezö házszabályoknak egyik elemét képezi.

Belföld.

A delegáció összehívása. Hogy a delegáció mikor hivatik egybe, ezt — mint a M. U. illetékes helyről értesül — csak a május hó elején tartandó közös minisztertanács fogja megállapítani; így tehát a lapokban közzétett minden combináció korai.

A nagyszalontai mandátum. A képviselőház elnökéhez Arany László a következő levelet intézte: „Méltóságos elnök ur! A nagyszalontai választókerületben folyó évi január 28-án végbe ment választási eljárás ellen beadott kérvényre vonatkozólag a házszabályok 45 §-a értelmében volt szerencsém az illető bíráló bizottságnak f. évi márczius 2-án bejelenteni, hogy részemről, mint aki e választási eljárásban részt nem vettem és annak lefolyása alatt a választókerületben jelen nem voltam, a megtámadott választást a kérvényben előadott panaszokkal szemben védeni nem kívánom. De minthogy választóim a házszabályok szerint őket megilletö védelmi joggal élni akartak, a megbizö levélről akkor nem mondtam le. Azonban ugyanazok a választók az ide csatolt jegyzökönyvben kifejtett okok miatt f. hó 25-én arra megállapodásra jutván, hogy a védelem tovább folytatásával felhagynak, ehhez képest a nagyszalontai választókerület megbizö levéléről ezen nemi mondok és fölkérem méltóságodat, hogy lemondásomat a tisztelt képviselőháznak bejelenteni méltóztassék.“ Az jegyzökönyvben, mely a

fentebbi sorokhoz van mellékelve, a választást védő választók Nagyszalontán f. hó 25-én létrejött megállapodásuk szerint kijelentik, hogy a mandátum további védéséről főleg azért mondanak le, mert „a mai napon megkezdett vizsgálat irányba a vizsgálatot elrendelő bíráló bizottsági végzésben körülírt, megje ölt iránytól eltérőleg oly irányban jelezetett vezetendők, hogy a vizsgálatnak a jelzett irányban eszközendő lejárata által városunk és választókerületünk nyugalma teljesen feldulatnék.”

A nagyváradai ítélőtábla elnökévé — amint ezt már tegnap jeleztük — R i t o k Zsigmond ítélőtáblai tanácselnököt nevezte ki a király. A kinevezést a hivatalos lap tegnapi száma közli.

Országgyűlés.

Ápril 28.

A képviselőház ma az indennity-vitát kezdte meg. Az indennity-vita első szónoka H e l f i Ignác volt, ki az ellen a felfogás ellen harcolt, hogy az indennitynek az ellenzék az oka; azt igyekszik bizonyítani, hogy a kormány az oka annak, hogy a költségvetés nincs már tárgyalva. A p p o n y i Albert gróf volt a második szónok, ki ismételte azt a vádját, hogy a kormány nem képes a parlamentet vezetni. Az indennityért szintén a kormányt okozza s azt a kérést intézi ehhez, hogy ha a tisztviselői fizetések törvényjavaslata a budget-vita hosszúsága miatt nem volna idejében tárgyalható, úgy szakítsa félbe a budget-tárgyalást. Kiterjeszkedett a csendőrség kardbojtnak kérdésére is s a miniszterelnöknek ez ügyben tett nyilatkozatát kritizálta. Figyelmeztette a házat arra, hogy a nemzeti érzékenység az egész közvéleményben fogyni kezd s ennek nagy veszedelem lehet.

S z a p á r y Gyula gróf miniszterelnök szólalt föl ezután s nagyhatású beszédben reflektált a két ellenzék beszédre, Helfy beszédére, hogy a házszabályok revíziójával foglalkozik-e még a kormány, utalt ujévi és temesvári beszédére és kijelentette, hogy ebben a kérdésben a kormány a ház tanácskozásainak érdeke szerint fog eljárni. Apponyi a törvényhozás működésének meddőségét vetette föl. Ez ellenében

a miniszterelnök hivatkozott a tényekre: a naszói ügyek rendezése, a kir. táblák szervezése, az italmérsi jövedék, a vasárnapi munkaszünet behozatala, az ipari és gyári munkások betegségyekezése, az osztrák-magyar államvasutársaság államosítása, a kereskedelmi szerződések letárgyalása, a tanítói nyugdíj szabályozása stb. stb., oly eredmények, melyeket tagadni nem lehet.

Kimutatta a miniszterelnök ama vád alaptalanságát is, hogy a kandidáczióális joggal visszaélés történik a közigazgatásban s a kis körösi szolgabíró kandidálására vonatkozó vádat is megczáfolta.

Tiltakozott a miniszterelnök az ellen, hogy tegnapelőtti beszédében bárki is a nemzeti színek becsúrlését lássa. Majd indokolta a második indennityt s megjegyezte, hogy a kormány részéről előrelátás hiánya lett volna, ha nem terjeszt be új indennity-javaslatot, amely lehetővé teszi, hogy az ellenzék rövid üléseken hosszú beszédekkel letárgyalhassa a budget-t. A miniszterelnök beszédét a szabadelvű párt élénk helyesléssel kísértte.

M o l n á r Józsiás és P a p p Elek beszéltek még a javaslat ellen, de főképen csak azért, hogy a vita ma be ne zárassék.

Nevet már.

— Melyik fúrfangosabb? —

Már teljes három perc telt el és a kis menyecske még mindig duzzog. Gyönyörű kék szemei a kezében tartott könyvbe mélyednek; jobb karját az ablak támlányára nyugtatja, mintha a szobában semmi nem érdekelné.

Pedig ott van, tőle alig öt lépésre, a férj is, aki szintén elmerülni látszik egy lap olvasásába. De az ő szemei is fel-félpillantanak és koronkint megszólal:

— Még sem nevet? Még mindig haragszik?

Az asszonyka nem válaszol. Még mélyebbre hajtja fejét, aztán hirtelen fölveti s szinte daczosan, ki ekint az ablakon.

— Hát nem akar megjavulni? — kezdé ismét a férj. — Nem látja be, hogy nekem jogom volt ahhoz a megjegyzéshez. Kérde meg

akármelyik barátját: illik-e, hogy egy férjes nő mindig az ablaknál üljön?

A nő most sem válaszol. Arcza komoly, szemei mélyen tekintenek az utcán járókra.

Csend áll be ismét. A férj látja, hogy a menyecske ugyancsak tartja magát. Föláll tehát és közeleg:

— Nézze, édes, felejtünk el az egész dolgot. Nem mondtam semmit. Csak ne legyen ilyen szigorúan komoly. Tekintsen csak a tükörbe: egy cseppet sem illik önnek az a komolyság. Ne vessen egy kicsit, ugyan nevesen már!

Az asszonyka nem nevet. Sőt ugyancsak feddő tekintetet vet a férjra s mikor ez a kezét meg akarja fogni, elutasítóan emeli fel karját.

A férj arcza vörös lesz szeme szikrázik. Megáll, nem tudja, mit szóljon, majd lassan hátrálva, ismét leül. És nézi felesége kedves arcát, melyet ilyen komolynak még sohasem látott a melynek üde elevevényét, hamvas tisztaságát, gödröcskéinek báját, mosolyának varázsát nem találja fel sehol, csak ott, azon a szép, azon a komoly arczon.

A pillanatnyi neheztelés elröpül. Aki szerelmes, nem haragszik. És hamiskás mosoly jelenik meg a férj ajkán fölött. Majd zsebébe nyúl és arcképet vesz elő. Aztán épen szembe áll nevével és a képet nézegeti.

A menyecske látja, hogy férje valamit néz. Azt is látja, hogy a férj, mikor észreveszi hogy őt is észrevették, szinte megijedve rejti el a képet és csak a szoba másik szögletében veszi ismét elő s csókokkal halmozza el a hideg papirost, közben pedig titkos pillantásokat vet neje felé, lesve a hatást.

A hatás nem is marad el. A menyecske hátat fordít az ablaknak, leteszi a könyvet és kis kezét összecsapva, hangosan, édesen föl-kaczag:

— Azt hiszi, féltékeny leszek? Hisz az én arcképeim!

A férj pedig a leleplezett férj, odafűt a nevető asszonykához és még azzal sem törődik, hogy az utcáról valaki meglátja, hanem átöleli; tele csókolja arcát, haját, szemét, főleg pedig mosolygó, piros ajkát és kibékülve mondja:

— Csakhogy már nem haragszol anygylom. Csak neves, neves...

— Cs.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Öt percz.

— Irta: Montagut Móricz. —

I.

Templomünnepély volt Szt. Jeanban, országos vásár Montigueben. Kora hajnaltól kezdve csak úgy özönlött a nép a szé rózsza minden irányából vasuton, kocsikon, lovakon, szamarkon és gyalog. A marhaszállító waggonok tele voltak bögő és öklelő állatokkal; bögésük a szélben úgy hangzott, mint valami mélabus „isten hozzád” a megszokott istálóktól: a lovasok sorba jöttek, félig elkábu t csikóktól kísérvé gyalogosok juhokat, disznókat és ökröket hajtottak az ut porában és a felkelő nap fényárjában nyüzsgött. mozgott, ordított, bégetett minden.

Hangos kiáltások. ostoresattogások és a nagy hamvas szőrű vagy sárga ebek parancsolólag hangzó ugatása vad zajt okozott a keresztutaknál, a hol a csoportok összetalálkoztak és valóságos chaost képeztek.

A vásár pompásnak ígérkezett; több mint tizezer ember gyűlt össze és azonkívül számtalan szarvasmarha, beláthatlan sertés-falkák, melyek fájdalmasan rőtögték, érezvén ösztönszerűleg a mészárosok közelségét.

Durva, de annál élénkebb zaj és vidámság uralkodott a vásártéren, nevezetesen a csapszék előtt, melyek zsufolásig voltak emberekkel, kik ettek, ittak a csapszék besejében feállított asztalok körül s kacagtak, vitatkoztak, lármáztak.

A csapszék körül kifogott szekerek tömege állott, feltámasztott saroglyákkal, melyek körül a lovak majszolták abrakáikat s fel-felhajtották fejeiket, midőn a zabos zsák háromnegyed részben kiüresedett. Távobbb terült el az ugynevezett szarvasmarhavásár s vászon fedeleik — alatt az eynapi tartamra épített lazikonnyhák.

Itt ugyancsak lármáztak, az öklök sűrűen érintkeztek az asztalokkal és a bor és pálinkától öntözött gégekből rekedt és vad kiáltások törtek elő.

Ezen mozgalomban és chaosban különösen észlelhető volt az élet intenzivitása, az egymással ellentétes érdekek heves küzdelme, a nélkül, hogy bárki is gondolt volna a holnapra az emberi élet rövidségére, vagy a következő óra titkára,

Egész napon át telhetetlen torokkal ivott a nép; a régi börczcskókból kihuzott talérok forogtak és csegették, a pipák kialudtak és újra meggyújtattak ebben a végtelen vitában, mely gyakran egyetlen krajczár felett folyt.

Esti nyolcz óra felé azonban, midőn homályosodni kezdett, mindennek vége volt. Az eladott és megvásárolt barmok gazdákat cseréltek és a részeg parasztok részben megelégedésből, részben udvariasságból az utolsó poharakat üritgették.

Ekkor ezután az est hűsében szervekedett a uagy ember- és állattömegek viszsza vonulása,

II.

Zajos embertömeg vonult a montigue-i indóházhoz: férfiak, nők, gyerekek, a nap hevétől és a bortól, a kiabálástól és a pénz csengésétől ittassan. Jó nap volt; az egyik csoport

vidáman kacagott s kiki dicsérte a saját ügyességét és ravaszágát a vételben, hogy mily olcsón jutott ehhez vagy ahhoz Durva, de valódi és emberi öröm volt ez. A nők finomabb és áthatóbb hangja tulszárnyalta a férfiakét és uralkodott az öndicsőítés kara felett.

Az indóházban az állomásfőnök: Morin Lajos János, hátratett kezekkel sétált fel és alá s minden pillanatban válaszolnia kellett egy-egy ostoba kérdésre, mit hozzá intéztek. Vállat vonva adta meg rendesen a választ, mert egy kissé szórakozott volt. — Daczára hosszas szolgálatának, ez este nagyon is meg volt hatva felelősségének tudata által. Sokszor kellett távirnia segéd vonatok után; a rendes napi szolgálat ily esetekben nem volt elegendő és a vonat menetrendje számos változást szenvedett. Nagyon nagy figyelmet és éberséget kellett kifejtenie. — Néha-néha lekapta aranyásvos sapkáját és ideges kezekkel simitgatta fekete haját.

Egy vonat állt meg a sineken. A waggonba-szállásnál egyszerre nagy veszekedés keletkezett; részeg parasztok dulakodtak a csekély számú üloke yekért; a jelző csengő megszólalt, de a tömeg kiabálása minden más hangot tulszárnyalt.

— Kiszállni!

— Mem akarunk kiszállni.

Ostoba vita keletkezett, de a mely csakhamar nagy terjedelmet vett, Hogy a tömeget rendre lehessen kényszeríteni, ahhoz egy egész zászlóalj kellett volna. Alkudozni kellett velök. — Végre minden rendben volt és a heves haragra lobbant állomásfőnök jelző tütyülésére a vonat indulni kezdett, magával vive

— **Fényes esküvő** folyt le tegnapelőtt a nagyváradai Czion templomban, ahol Groedl Bernát máramarosi nagybirtokos vezette oltárhoz Stern Margitot, Stern Jakab, előkelő nagyváradai polgár, a hajdumegyei nagybirtokosnak szép és kedves leányát. A virágokkal díszített és teljesen kivilágított templom ez alkalommal egészen megtelt a Stern-család tisztelőivel s a fényes nász iránt érdeklődő distingvált közönséggel. A násznép soraiban, a rokokon kívül ott voltak: Beöthy Andor alispán Gyálkay Lajos törvényszéki elnök, Tóth Dezső megyei főügyész, Örley Kálmán, Szász Agoston, Miskolczi Barna, Kiss Elek, Schwarz Jakab stb.

— **Debreczeniek a koronázási jubileumon**

Mint halljuk, Debreczenből sokan készülnek fel a felső koronázási jubileumára s ezzel kapcsolatban az EMKE-nek Budapesten tartandó diszgyűlésére. Az EMKE kolozsvári választmánya most körlevélben tudatja hogy az EMKE közgyűlése június 7-én, pünkösd harmadnapján lesz a koronázási ünnep előünnepje és bevezetőjeképpen. Az érkezés testületileg június 6-án pünkösd másodnapján. Ez az intézkedés a tagokra és vendégekre való tekintettel történt azért hogy a kormány és a főváros által rendezendő jun. 8-iki koronázási ünnepre is mindenki szabadon elérkezhesse. Egyebekben a program változatlanul maradt. Tekintettel pedig arra, hogy ez alkalommal a koronázási emlékünnep miatt tömegtelen közönség fog felgyűlni Budapestre, s a vendéglők, éttermek, színházak mind zsúfolva lesznek: szükséges az EMKE választmányánál a jelentkezéseket május 5-éig okvetlenül bejelenteni, különben az intézkedés lehetetlen lesz és az egyesület utólag semmiért sem felel. A jelentkezésekhez képest foglalja a fővárosi választmány egész szállodát, ismerkedési estélyre helyeket, a népszínházi EMKE-előadásra jegyeket, rendez esteg különvonatot, a melyekért ezerekre menő összeget kell, hogy biztosítékul letegyen. A kellő időben való jelentkezés nélkül, avagy a jelentkezők elmaradására rengeteg anyagi kár és zavar következhetik be.

— **Ajánlatok felbontása.** Az iparegyesületi takarékos és hitelintézet ház építkezésére beadandó ajánlatok felbontása folyó évi május 1-ső napján délelőtt 10 órakor fog az intézet csapó utcai üzlethelyiségében nyilvánosan eszközöltetni.

— **A „Jogász- és tisztviselői-kör“** t. tagjait a körgazda lapunk utján értesíti arról, hogy f. 30-tól kezdve a kör új szállásán (Kenyérpincz, Barsay-ház) a kerti helyiség, — május hó 1-ső napjától kezdve pedig már a szobák is a tagok rendelkezésére állanak. Az ünnepélyes megnyitás közvacsorával, és teke versenynyel össz kötve május hó 7-én tartatik meg, s felkérem azon tagokat, kik a közvacsorán részt szándékoznak venni, hogy a körhelyiségében kitett iven aláíratkozni sziveskedjenek.

— **Csernovics Péter és Debreczen.** Egy kiváló hazafi, egykor dúsgazdag polgár, az ország első gavaléria halálát jelentik Nagy-Becs. kerekéről. Csernovics Péter volt temesi főispán az utolsó temesi gróf, országgyűlési képviselő meghalt. Halála minden magyar szívében mély és igaz részvétet támaszt. — Mert Csernovics Péter szerb származása dacára is példányképe volt, a vagyonát, életét feláldozni kész hazafiának, és a legsötétebb korszakban kitűnő szolgálásokat tett az üldözött honfiaknak, a magyar hazafiak közügyeknek. Csernovics Péter 1810-ben született az aradmegyei Mácsán. Iskoláit részben a debreczeni kollegiumban végezte. — Korán átvette atyja milliárdok erő dominánciáit, de a melyeknek óriási jövedelmei sem fedezhették az ő gavalériaos költekezését. Komáromy Györggyel együtt egyszer megtették, hogy kölni vízből rendeltek maguknak fürdőt. Ez az urí passió igaz, hogy 300000 forintba került, de legalább két hétig nem lehetett kölni vizet kapni a világon. — Aradmegye már 1843-ban követévé választotta, 1848-ban a királyi temesi gróffá, főispánná, és a ráczok közé királyi biztossá nevezte ki. Mint ilyen nagy sikerrel járt el, noha a szerbeket nem tudta visszatéríteni a magyar kormány iránti hűségére. — A szabadságharc leveretése után Kossuth az ő kocsián menekült Orsováig. A

miért sógorának Damjanicsnak holttestét elrejté, őt is bezárták. Mikor kiszabadult, minden befolyását üldözött honfitársai javára érvényesítette. Aradon egy maga tartotta fenn a magyar színházat, melybe a közönséget vendégül hívta. — Határtalan bőkezűsége miatt végre egymásután kerültek dobra uradalmi, Aradban Mácsa, Biharban Szalárd. Még a hatvanas években is nagy szerepet vitt a közélet terén. De később magán életbe vonult leánya özv. Mocsonyiné fény kastélyába. — Fiát Arzént, ki pár évvel ezelőtt halt meg, a debreczeni kollegiumban tanította, ahol néhai Révész Bálint volt a mentora.

— **Öngyilkos katona.** A debreczeni mén-telep egy szakaszvezetője, Parraghi — aki jelenleg Kun-Szent-Mártonban volt nyári állomáson, tegnap egy istállóban felakasztotta magát. Öngyilkossága oka ismeretlen, s azt a holnap megtartandó vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

— **Ábrándos padfaragó.** Ábrándos képű és szakértelemmel fűsítő legényt állítanak a bíró elé. Az a büne, hogy az Emlék kertben a padokat faricskálta.

— Hát miért faragta te?

— Miért? — mondja az ábrándos ifju. — Hát hiszen arravaló.

— Mire?

— Hogy belefargam a szerep öm nevével.

— **Rendelet a postához.** Baross miniszter rendeletet intézett az egyes postai-átalakokhoz, mely a szakközvegeken kívül a közönséget is érdekelheti. A hivatalokat újból figyelmezteti a miniszter, hogy a közegek a szabályokat betartsák, mert el esetenben fegyelmi uton az illető postamestereket illetve hivatalvezetőket állásikból elmozdítja. A következő leggyakrabban előfordulóakra figyelmeztet a miniszter rendelete: A csomag czimírata mindig összehasonlítandó a szállító-levél czimírataival, s ezt a szállító-levél színes irónnal jegyezze. Ezt a jegyzék mellett feladott csomagoknál is kell alkalmazni. A czimírata a csomag burkolatra írva, vagy teljesen ráragasztva legyen. A pecséttel ráerősítés nem jó, még ha a csomaghöz van is kötve. Régi czimírataknak, vagy postai rakszámoknak nem szabad a csomagra ragasztandó. Az átvevő könyv felvételét soha sem szabad elmulasztani s abba minden csomag feveendő. Külföldre szállító-leveleket a levélpóstával küldeni nem szabad. A hivatal vezetője minden 10 napban tartozik a csomagok raktárát revidálni. A csomagok hevertetéseért az illető közegek pénzbírsággal sújtandók. A rendelet még; hosszasan szabályozza a visszajelentéseket.

— **A koronázási jubileum és Debreczen.** A holnapi városi közgyűlés rövid tárgysorozata-ba van fölveve a tanács előterjesztése az iránt, hogy mimódon vegyen részt Debreczen város közönsége a koronázás 25-dik évfordulójának megünneplésében. Ertesülésünk szerint a tanács következő négy pontban fogja a közgyűlés elé terjeszteni javaslatát: 1. Ó Felsőséghez üdvözlő és hódoló felirat intéztessék a miniszterelnök belügyminiszter utján. A feliratot Zöld Mihály I. aljegyző, tb. tanácsnok már meg is fogalmazta. — 2. Tíz tagú küldöttség menjen a fővárosban rendezendő országos ünnepélyre; e küldöttség tagjai fele részben a tisztikarból, fele részben pedig a törvényhatósági bizottság tagjai közül lennének választandók. — 3. az egyházi hatóságok kéressenek fel, hogy június 8-dikán, mint a koronázás évforduló napján templomaikban háládó isteni tiszteleteket tartassanak. — 4. a városi tanács utasítandó lenne hogy a történelmi fontosságú, emlékezetes nap méltó megünneplésének módozataira nézve a májusi rendes közgyűlés elé javaslatot terjesszen Ime a városi tanács kívülről jövő sarkalás nélkül is megtalálja azt a formát, amelyben Debreczen város hazafiak és hűséges közönsége méltó módon fogja megünnepelni Ó Felsőge megkoronázásának 25-dik évfordulóját. — Mert azon-

kívül, hogy üdvözlő felirat és hódoló küldöttség menesztését, háládó istenitisztelet tartását javasolja a közgyűlésnek, felhatalmazást kér arra nézve is hogy a nevezetes nap megörökítése, az új korszakot megnyitó nap méltó helyi megünneplése iránt javaslatot tegyen a közgyűlésnek. Bizunk a tanács bölcsességében, hogy megfogja találni az ünneplés legszebb módját és az ünneplés legméltóbb formáját. — Már is fölmerült a tanács tagjai körében valamely nemes és közczélra szolgáló alapítvány tétele, esetleg közczélú intézmény létesítése, — olyan alapítványé, illetőleg olyan intézménye, amely egy-uttal közszükséget fog pótolni.

— **Ággály.** Orvos: Önnek jókor kell kelnie, uram, értse meg, jókor kell kelnie és ilyenkor mindig meginnia két pohár parádi vizet.

Páciens: Ez mind szép doktor ur, de hogyan keljek én fel jókor reggel ha — le se fekszem?

— **Utcák fásítása.** Simonffy Imre polgármester tegnap este megtekintette az idén eszközölt utcai fásításokat Tikos Imre mérnök kíséretében. Bárány és Cser-utczákon kívül az idén még Egymalom-utczának Péterfiára eső részét is befásítják. — Az új kórház területén szabálytalanul és görbén nőtt fákat kivágják s helyökbe más fákat ültetnek.

— **Az épülő Debreczen.** Bészler János Nagyhatvanutca elején csinos egyemeletes házat épített. Az építés engedélyezése iránti kérvényt már benyújtotta a tanácshoz. Az új emeletes ház a Thamássy féle telken épül, közel a nagytemplomhoz.

— **A Csokonai kör háza ügyében a választmány által alakított házépítő bizottság szombaton délután 3 órakor a kereskedő ifjak önképző egyete helyiségében ülést tart Komlósi Arthur elnöklété alatt. A küldöttség a ház helyül kiszemelt nagyutczai telek helyrajzi és jogügyi viszonyait fogja tárgyalni; ülés végén pedig helyszíni szemlét tart.**

— **Küak a kaszárnyákban.** A kaszárnyák építési programja sz rint a Széchenyi utcai lovas laktanyához és a közös hadseregbeli gyalogsági Pavillon 2—2 mély iurásu kutat kell készíttetni. A tanács Baogh Mihály főmérnök javaslatára elrendelte, hogy a Széchenyi utca végén két a Pavillon kaszárnya telkén pedig még az építés megkezdése előtt egy furott kut készíttessék s ezen munka Seidl Gyula ver-ecezi kutfuróra bizassék. Vállalkozó minden egyes kuttal 24 óránként legalább 400 hektoliter tiszta iható vizet tartozik garantirozni.

— **A debreczeni k. r. főgyész könyve.** Cserna Vincze debreczeni főgyésztől közelébb értékes szá munka hagyja el a sajtó ilyen czim alatt: „Ujabb ötszáz pör, a magyar büntető törvény könyvhez a Curia gyakorlatából.“

— **A közbizottság** a nagy építkezések vezető bizottság által javasolt ajánlatok elfogadása folytán 161345 frt. 98 krba fog kerülni. Ezután jönne még a hűtő készülék berendezése 26,856 frt. a kut és kavicsolás 8638 frt. 52 kr. költséggel, mely összegekkel a fenti végösszeg össze-en 196,834 frt 51 krt. lenne ki. Ezen összeg ug a belügyminiszter által engedélyezett 215,186 frt 90 krt. mint a nagy-kölcsönben e czélra előirányzott 200,000 frtnál kevesebb. A tanács még nem tárgyalta a javaslatot, mely közgyűlés elé nem fog kerülni. Végérvényesen a tanács határoz az ajánlatok felett.

— **A selyemtermelés érdekében.** A földművelésügyi miniszterium selyemtermelési felügyelősége 10 ezer darab eperfát küldött a balmazújvárosi szolgabírói járás tíz községe részére, melyek községenként 1000 darabbal kiosztattak a községek között, a hol iskolába lettek ültetve és majdan kiültetik azokat az utczákra és utakra, hogy az eperlevelekhez mindenki hozzá juthasson. Azt hiszik hogy ezzel a selyemtermelést a balmazújvárosi járásba is lehet hozni s különösen a szegényebb sorsú lakosoknak nagy segítségére lenne a selyemtermelés meghonosítása.

— A tornaegylet választmánya holnap délután a szokott helyen ülést tart. Tárgya lesz az ülések gyalogverseny és a rendezendő majális feletti tanácskozás.

— **Kisdedóvodák Hajdumegyében.** Eötvös Károly Lajos Debreczen város és Hajdúvármegye kir. tanfelügyelője közelébb körutra indul tankerületében, hogy a városokkal és községekkel tárgyalásokat kezdjen kisdedóvodák és gyermekmenhelyek felállítására érdekében. — Eölegetesen körlevelet intézett a hatóságokhoz, fe kérvén ezeket, hogy a kisded óvás ügyét készítsék elő, főleg gondoskodjanak alkalmas épületekről tájékoztassák őt, van-e ott kisdedóvodára fordítható alap vagy alapítvány, esetleg nyílt-é vagy nyílik-é meg felekezeti, társulati vagy magán jellegű óvoda a községben.

— Hajdumegyében még eddig nagyon mostoha bánásmódban részesült a kisdednevelés. Alig egy két községben van kisdedóvoda. A b. ujjvárosi járás 10 községe közül egy sem dicsekedhetik még ilyen intézettel. — H. D. o r o g o n ugyan mintegy 1500 frtot tévő alapgyűlt össze e célra már, melyet Farkas István birtokos, Pankovics István megyés püspök és Máyerffy Varga Mária tettek; de csak most határozta el a községi képviselő testület, hogy ez alapból a kisdedóvoda felépíttessék s azután mint g. kath. jellegű intézet az ottani g. kath. iskolaszék felügyelete alá helyeztessék, amelyet azonban más vállalkozás is díjmentesen vehetnek igénybe. A tanfelügyelő azonban azt óhajtaná hogy ez a kisdedóvoda a felekezeti nyűg jármái nélkül, községi jellegűvé nyilváníttassék.

— **A debreczeni egyházmegye** tegnap d. u. folytatta közgyűlését. Egyházkerületi képviselőkül megválasztottaknak jelentettek ki: László János n. bajomi, Gyula László b. ujjvárosi lelkészek, továbbá Nagy Miklós és Fráter Gyula tanácsbírák. A lelkészjelölő küldöttségbe megválasztottak: László János, Nagy Lajos (m. pércsi lelkész) és Fráter Gyula. Közérdeklő ügygyé nőtt a derecskei kántor azon kérése, hogy a temetési stólat a nazarénus halottak után is követelhesse. E kérelemnek a presbiterium is helyet adott, de egyttal kérte az egyházmegye hozzájárulását. Az egyházmegye pedig ezuttal nem bocsátkozott az ügy érdemleges tárgyalásába; hanem felkérte Széle György tépei lelkészt hogy a nazarénus b. ujjvárosi ügyet tanulmányozza s tanulmányozása eredményét terjessze a közebb tartandó lelkészi értekezlet elé. — **A henczidai egyház** Gyenge András ottani pap ingatlanait megvette jutányos áron és oly feltétel alatt, hogy a hosszú évek sorozatára beosztott vételárból 800 frt alapítvány képen a henczidai egyház iskolai céljára fog szolgálni. E birtok vétel jóváhagyás végett pártolólág terjesszi az egyházmegye a kerületi közgyűléshez. — Örvedetesen vették tudomásul, hogy gr. Korniss Károly kath. vallású földbirtokos a szerepi ev. ref. egyháznak száz forintot adományozott. Tegnap közölt tudósításunk kiegészítéseképen fölemlítjük, hogy Davidházy János esperes a gyűlést megnyitó imádság után igen melegen és hálás gyölellettel emlékezett meg boldogult Révész Bálint püspök érdemeiről, akinek emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvébe foglalta.

— **A polgármester utja.** Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester szombaton Budapestre utazik, hogy némely fontos és sürgős városi ügyekben közbe járjon. A polgármester ur, ugyanekkor csatlakozni fog ahhoz a küldöttséghez, amely gróf Bethlen András földmivelésiügyi minisztert a hortobágyi átkiallítás védnökségére kéri föl.

— **Nagyujtca szabályozása.** A szépen épülő Nagyujtca alsó vége olyanforma alakot mutat mint egy kömémagos kifli, vagyis az utca iránya ivalakot képez, dacára annak, hogy közel husz év óta megállapítva van egy szabályozási vonal, mely Nagyujtczát olyan egyenessé teszi, mint a kifeszített zsinór. Hiába, sem az egyik, sem a másik oldalbeli háztulajdonosok, ott az alsó végén, nem építkeztek. Mert a déli oldalbelieknek kiebb kell jönniök 2-5 öllel azért fizetni tartoznak a teleksza-

porodás jelentékeny díját, az északi oldalbeliek pedig beletételek építkezéseknél ugyanannyival s így telkeik területéből veszítenének. — A tartozkodást a legerősebb utcahajlásnál végre is megtörte Nagy János szíjgyártó mester, aki díszes földszintes ház építésére kért engedélyt. A tanács tegnap tárgyalta ezt a kérvényt, megadva az építésre az engedélyt s egyttal utasítva a mérnöki hivatalt, hogy az utcai fedett csatornát, melynek eddigi irányában fogják lerakni az új ház alapfalait, minél előbb építtessék át a szabályozott utca tengelyébe. Ezen építkezés által, melyet tudomásunk szerint az idén még két más új ház építése követ, a gázvezeték is át kell helyezni. A mérnökség erre nézve is utasítást kapott a tanácstól.

— **Bimbóhullás.** A legmélyebb fájdalom kimondhatlan érzésével tudatjuk forrón szeretett egyetlen gyermekünknek Józsi kának folyó hó 28-dikán délután 4 óraker, életének 12-dik hónapjában három napi szenvedés után tüdőhurutban történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 29-én d. u. 5 óraker fognak a csapó külvárosi leányiskolától a róm. kath. szentegyház szertartása szerint a Czegléd-utcai sírkertben örök nyugalomra tétetni. Mely szomorú végtisztességtételre rokonainkat, ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen 1892. ápril 28. Az elhunytak szülei: Ifj. Gál József és neje Tóth Irma. Nagyszülei: Id. Gál József és neje Kaffka Terézia, Tóth Károly és neje Kádas Emma. Az örök világosság fénnyeskedjék neki! A temetést az Érczkoporsógyár temetk. intézet rendezi.

— **Halalozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk szeretett fiunk Pistának folyó ápril 28-án, 4 és fél éves korában történt gyászos elhunytát. Szeretett gyermekünk porrészei folyó hó 29-én, délután 2 óraker a Czegléd utcai 2152 számú háztól a róm. kath. egyház szertartása szerint a Szent-Anna utcai sírkertben fognak örök nyugalomnak átadatni. Debreczen, 1892. április hó 29-én. Wenger Lajos és neje Mátray Ilona az összes rokonok nevében is. Béke lengjen felejthetetlen gyermekünk porai felett! A temetést Dankó Mihály temetkezési intézete rendezi.

— **Hortobágyi kiállítás védnöke.** Már tegnapelőtt megirtuk, hogy a debreczeni gazdasági egylet a hortobágyi kiállítás védnökéül gróf Bethlen András földmivelésiügyi minisztert fogja küldöttség által felkérni: — E küldöttség a jövő héten járul a miniszter elé s tagjai lesznek Simonffy Imre polgármester, aki holnap sürgős és fontos városi ügyekben a fővárosba utazik, dr. Király Ferenc orsz. képviselő, a ki a küldöttséget vezeti és Bekessy László gazd. tanintézeti tanár, a gazdasági egylet titkára, aki már tegnap este a fővárosba utazott a IX. tenyész állatvásár és baromfi kiállítás tanulmányozása végett. — Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a fővárosi sajtó egyre nagyobb érdeklődést kezd tanúsítani a hortobágyi kiállítás iránt, amelynek jelentőséget tulajdonítanak.

— **Hirtelen halál.** Beretyó Ujfalu egyik legkiválóbb ügyvédje: Szabó Adolf, kedden éjjel szívszékihűlésben hirtelen meghalt. Az elhunyt derék férfiu előtte való nap még teljes egészségnek örvedett. — s váratlan elhunytá mély részvételt keltett a község lakosai körében. Fiatal neje gyászolja.

— **Sürgős vendéglős és vendég.** Egyik kis vendéglőbe bemegy egy ur a színház után.

— Van-e még valami enni való?
— Nincs már semmi csak sertés karaj meg kolbász de az is elfogyott.

— Hát adja az egyiket akármelyiket.

Vegyes hírek.

* **Baross betegsége.** Baross Gábor kereskedelmi miniszter tudvalevőleg már több hét óta beteg s a napokban nagyon válságos volt állapota szerencsére azonban vasszervezete kiállotta a bajt úgy, hogy most már túl van a veszélyen. Kiváló miniszterünket három veszedelmes kór támadta meg. Először hastífuszt ka-

pott, ehhez sárgaság jött, alig, hogy ezek egy kissé engedtek mérgükből, mellhártylob támadta meg. Most ugyan már javulás útján van, mindazonáltal — mint részvétellel értesüünk — hetekig sőt hónapokig is eltarthat míg teljesen felépül.

* **Patkány a színpadon.** Szacsvainé-Boér Emma asszony a nemzeti színház tagja, most Kolozsvárott vendégszerepel. Frou-Frou-ban lépett fel a minap. Éppen a végső nagy jelenet következett: Frou-Frou haldoklása a mikor nagy nevetés szakította meg. A többség megbotránkozva tekintett először a közönségre, azután a színpadra s erre maga is kacagásban tört ki. Mialatt Frou-Frou elegáns nyögdecseléssel esd bocsánatot, azalatt a színpad mélyéből előtűnt egy jól táplált patkány és óvatosan sompolygott Frou-Frou és társai felé. A színpadi hatást természetesen a patkány dominálta. Elromlott a legszebb drámai jelenet, mert mindenki azt nézte hogy mit csinál a patkány. A förtelmes humorista meg lehetett elégedve a hatással mert mikor már a földszinti közönség elcsöndesedett megszólalt egy meghatott karzati hang: „Nézzétek a gonosz asszonyt! Már ki akarják kezdeni a patkányok!”

* **Ki lesz a győztes?** Már tudniillik a legközelebbi háboruban. E kérdésre csak egyetlen felelet van: az, akinek pártján lesz Edison s az ő találmányai. Azt a gépezetet, melylyel a torpedót biztonsággal kormányozni lehet, már elkészítette, a repülő gépet legközelebb befejezi. Most azon töri a fejét, hogy miképen lehetne új hadiszereket 500 font robbanó anyaggal úgy megtölteni, hogy azok, ha egy várban vagy hadtest közepén felrobbannak, mindent s mindenkit elpusztítsanak. Ravachol le van főzve! Edison már szerződéseket is kötött több gyárral melyek a gépekhez szükséges anyagokat fogják szállítani

* **Mindennapi eset.** A nagybárdi határban, a szántóföld árkaiba vetve, kis csecsemő hulláját találták. Az ebek kaparták ki a földből az anya bűnét, melyet elakart temetni, hogy senki se tudjon róla. A csendőrség azonban már kézre is kerítette az anyát, akit magzata meggyilkolásán a gyanuja terhel. A nő, Bókis Anna vadházasságban élt egy Vente Pável nevű paraszttal, de az áldatlan frigy most felbomlott, az asszony a mezőkön kóborolt és a szabad ég alatt adott életet szerencsétlen gyermekének. Védekeznek, hogy gyermekét holtan hozta a világra: hogy ez igaz-e megindult kiderítése végett a vizsgálat.

* **Huszonyoloz évig muszka fogságban.** Máramaros-Szigetről írják: Tegnap Kirváról egy tagba szakadt, hatalmas, piros arcu embert kísérték be az itteni törvényszékhez a ascendőrök azzal hogynihilista. A törvényszék megvizsgálta az ügyet s úgy találta, hogy a vádlott garázda, rendetlen ember lehet, de semmi nagyobb büntetéssel nem szolgált rá a nihilistaságra és rendetlenkedésével bánjon el a közigazgatási hatóság, ahova a csendőroket nihilistákkal utasította. Az állítólagos nihilista különben bevallotta, hogy a sors által sodortatva dobott ide Liávara, mert különben lengyel hazafi, ki a lengyel forradalom legyőzése után muszka fogságba került és huszonyoloz évet szenvedett át egy kaukázusi fegyházban, honnan nagy ügyességgel sikerült végre megszöknie. Az állítólagos nihilistát Marianovszky Kázmérnak hívják, ki dacára hogy sokat szenvedett a muszka fogságban, a szenvedések nyomai erős testalkatán nem látszanak meg.

* **Egy életunt baka öngyilkossága.** Az aradi várbán tegnap véres dráma folyt le. Közönség, elfáradt, álomból felfezent katonák már csak az utolsó, borzalmas zárjelenetnél akadt, midőn vészjóslóan dördült a Manlicher és egy fiatal baka életét oltotta ki. Az öngyilkosság tegnap éjjel történt, mikor a bakák elszenderedtek, a napos pedig külső kémjáraton volt, egy utolsó szemlére, hogy megbizonyoskodják, rendben van-e minden? Ezt az alkalmat használta fel Böszörményi Mihály borosjenői származású szabólegény. Fegyverének csövét a szájába vette és lábaival elpattantotta a ravaszt. Rögtön meghalt. Az öngyilkos két levelet hagyott hátra, egyiket a városban lakó

és egyik aradi uri családban alkalmazott szeretőjének. A másikat szintén a 33-ik ezredben szolgáló öcsésnek. Ebben a levélben nyit valamást tesz, hogy miért emésztette el magát. Szeretett és csalódott. És ezt a csalódást nem tudja elviselni.

* **Az orosz katona bibliája.** Dragomirov orosz tábornok, kit a jövő nagy háboruja egyik fővezérének tekintenek, nem rég könyvet írt a hadsereg számára. **Katona i emlékmondatok** a címe s 110 ezer példányban jelent meg. A katonáknak szánt velős mondásokból, tanácsokból áll a könyv. Közöljük belőle mutatól az alábbi mondásokat:

Csapattestedet családnak, feljebbvalódat apádnak, bajtársaidat fivédnek, alantasodat fiatalabb rokonodnak tekintsd s mindent vígan fogsz eltűrni.

Ne gondold magadra, gondold bajtársaidra s azok reád gondolnak. Vessz magad, de mentsd meg bajtársadat.

A golyó hibáz, de a szurony nem; a golyó balga, a szurony derék legény. (Suvarovtól ered.)

Ritkán löj, de biztosan, a szuronyyal keményen döfj.

A halottaktól és sebesültektől szedd el a töltést.

Harcoldj állhatatosan, sohse hátrálj. Ha szuronyod eltört, üss a puskátsával, ha ez megsemmisül, üss öklöddel, ha ez is felmondja a szolgálatot, fogaddal kapaszkodj ellenfeledbe. Csak az küzd le mindent, a ki kétségbeesetten haláláig harcol.

Katona, fegyveredet — akár harcban, akár örön, sőt még ha haldokolsz is: kezedből ki ne add.

Ne gondold, hogy a győzelem egyszerre megadatik, az ellenség is állhatatos szokott lenni, egy kudarc nem kudarc: néha másodsorra, harmadszorra nem sikerül, két kudarc csak félkudarc, tehát negyedszer és többször is meg kell kísérteni, addig, míg sikerül. Széjjelfutni — az az igazi kudarc.

A lovasságnak mindigarcot fordíts; hadd őt 200 lépésre jönni; akkor szuronyt szegez és hidegvér.

Az ország lakosát ne bánts; az ad nekünk enni-inni; a katona nem rabló.

A katona erényei: engedelmesség! a szolgálat ismerése. fegyelem, tisztaság, egészség, rendszeret, éberség, vakmerőség, bátorság; törekvése: győzelem! dicsőség! dicsőség! dicsőség!

Valami újat!

Tekintetes Szerkesztőség!

A hangos reklámhirdetésekből, melyeket a fecskék az eresz alatt, a pacsírták a mezők felett, a virágáros lányok az utcásarkokon csapnak, mi is megértettük, hogy a „Nagy Természet” című szépirodalmi és közgazdasági várlatnak, melynek mindnyájan többé kevésbé szívesen vagyunk előfizetői, ismét egy újabb kiadása van sajtó alá rendezve és a kötet a maga teljességében legközelebb megjelenik — a zöldségpiaczon. Nem ugyan javított kiadásban, hanem bizony ugyanazon sajtóhibákkal telítve, mint azelőtt is mindig.

Szerkesztőségünk tehát azon zsurnalisztikai köteleesség előtt állott, — és erre többszörösen nógatta is az ablakon bevilanó napsugár, hogy e hatalmas mű ha nemi is kor-, de évszakalkotó megjelenését konvencionális szabatsággal regisztrálja.

Szerkesztőségünk tanácskozára gyűlt össze. A modern újságírás lázas munkálkodásra ösztönző jelszavát érvényesíteni akartuk a tavasz megjöttének megéneklésében is. Ujat! Va ami újat! Ujat a tavaszról is! . . .

Önök szívessége folytán rám hárult a nehéz de szép feladat, hogy a természet nagy foliansában, melyet annyian olvasunk és oly kevesen értünk (patvarba! újat kellene mondanom s ez is oly régi!) valami újat fedezzek föl, ami rejtve, csak a sorok közt olvasható. Amit fül nem hallott, szem nem látott, a kíváncsiság érkei, a kutatás vágyának átkával megvert agyunk forkésző képessége meg eddig észre nem vett. Ujat a rügyben, újat az illat-

ban, újat a madárénekekben, újat a napsugárban — újat! Valami újat!

Kimentem a helyszínére.

A festészethez értek annyira, mikép megítélhessem, hogy olyan szép tiszta kéket, minő az ég volt — a vászonra nem tudnak pingálni soha.

Az orrom is kiheverte annyira az influenzás tél viszontagságait, hogy a felém szálló illatot megérezhessem.

A „Madarász” dallamait is eléggé meguntam már arra, hogy a madáréneket igen szépnek találjam, amelyikre ugyan a láb nem, csak — egyes fiatalabbaknál — a szív tud polkázni és waltzerezni . . .

De hol van mindezekben az új?

Megnéztem apróra minden iczi-piczi levélkét.

Hallgattam a szélben a zugó fák volapüknyelvét.

Szerettem volna bekukucskálni abba a kis lyukba, ahová a gyík surrant, — hátha ott van, amit bennem a zsurnaliszta keres?

Vagy leleplezzem én a tavaszt? — hogy újságírói műszóval éljek.

Megírom a napsugárról, hogy az a mező kön egy-egy elmaradt tócsában mint tenyésztimillió meg millió górsővi parányát a veszedelmeknek, melyeket a jelen tödőzött fel (mintha szabad szemmel nem látna elég rosszat, még górsővön is azt keresi!) és azok szállnak, szállnak; belefurakodnak fiatal, életerető! duzzadó szervezetek legbelsejébe és visznek véghez gyilkolásokat, és okoznak siralmat és gyászt és örökös bánatot? Mert hát az emberek még nem haladtak annyira a civilizációban, hogy a halottakat ne sajnálnák!

Vádoljam én ezzel a szép, aranyos napsugarat?

Vagy megálljak tünődve egy bokor előtt, melynek alján tulságos bőségben cseperedett egymás hegyére-hátára az ibolya-familia — és keressem ennek a pazar ibolya-virulásnak az okát? A sentimentalismus megfelelő: egy kis gyermek fekszik ide temetve, s az édes anyakönyei hullottak e földre, s az anya könyeire adott a sir az ibolyákban vizsgálató feleletet. . . A romanticismus így válaszol: Két szerelmes ült a bokor alján, kéz a kézben, szemük, szívük egymásba veszve; a szerelem áldotta meg e földet. A naturalismus közjük csap: Mit tudtok ti! ostobák! Az tette televénynyé az ibolyás földet, mert a szomszéd faluból idehordták a szemetet!

Ezzel a blasphemával háláljam meg a kis ibolyának, amiért rám olyan ártatlanul, olyan poetikusan mosolyog, hogy a szeme könybe lábad tőle?

Mikor a napsugár, mikor a virágok — ej, de hát olvassuk el mindazt, amit a tavaszról, mióta zöldel a természet és irodalom, összeirakáltak.

Tekintetes szerkesztőség! Leteszem a teltat. Önök belém helyezett bizalma csufos csalódást szenved. Hosszas barangolás után a helyszínén, mint riportere a tavasznak — nem tudtam onnan hozni, a messze mezőkről, a rügyedző erdőkből, a széles láthatárról semmi, semmi újat. . .

Hanem hoztam önöknek ebbe a szürke, komor műhelybe egy szál vídám ibolyát. Szakasztott olyan, mint a minő századokkal ezelőtt volt, és századokkal később fog lenni, mikor már rég elporladtunk mi, botor nemzedék, akik örületes lázzal hajszoljuk az újat — volt és megmarad az örökké mosolygó, örökké egyforma szépnek. . .

Önök vállat vonítanak rá? Ezért bizony nem fedezi a kiadóhivatal a kirándulás költségeit!

Flott.

Debreczeni piaccz.

Szentgyörgy napi országos vásár.

Gabonanevények és élelmiszerek.

Buza: eikelt 360 m. m. árak 9,30—9,40—9,50
Kétszeres „ 124 „ „ „ 7,30—7,40—7,50
Rozs „ 180 „ „ „ 7,30—7,40—7,50

Arpa „ 106 „ „ „ 4,80—4,90—5,—
Zab „ 151 „ „ „ 5,80—5,90—6,—
Tengeri „ 170 „ „ „ 4,80—4,90—5,—
Köles „ 51 „ „ „ 5,50
Köleskása „ „ „ „ 11.

Burgonya: egy zsák 1,20. egy m. m. 2,20.

Élelmi szerek és piacci árak: 100 kilónként bab 6 frt, só darabos 10,80. só darált 11,50, savanyu káposzta 6, disznózsír 6, szén fából 2—2,50, széna 1,40—1,80, szalonna sós 42—44, sótlan 42—44, háj 46—50, juhturó 52, nyers faggyu 18, mont liszt 16,80, zsemlye liszt 15,80, szappan 24,50, dió 25, aszalt szilva 25, rizs 22, dara búzából 17,40, borsó szepességi 20, lencse szepességi 22, kőszén 2,80, árpa kása 18,20, kilónként árpa kása 20—32 kr. asztali dara 26, burgonya 3, borsó 20—22, bab 8, disznózsír 60, fohagyama 16, cukor 48, irós vaj 1,20, kős kása 12, kenyér fehér 14, barna 12, lencse szepességi 26, liszt nr. 1 18 kr. Nr. 2 17 kr. Nr. 3 17 kr. Nr. 4 16 kr. Nr. 5 16 kr. Nr. 6 15 kr. olvasztott vaj 1,10, só darabos 11 kr. só darált 12 kr. rizskása 20—28, szappan 28, szalonna sós 52, sótlan 46, tarhonya 32, jég 5, kávé cuba 2,30, marhazsír 1,10 hegyi bor 6 40—50, kertibor 34, élet pálinka 36, tej 8—10, tejjel 40, egy pár tyuk 1,50, csirke 1 forint egy pár kappan 2,60, kövér lud 7,50, sovány 3,50, pulyka 5 frt, kacsa 1,50 frt. 12 db tojás 20 kr.

Szarvasmarha és lóvásár.

Apr. 25 országos vásár.

Felhajtatott ló 4000 db. szarvasmarha 6000 db. Eladatott ló 1300 db. szarvasmarha 2300 db. — Az árak voltak: hizott ökör 280—400 frt. hizott tehén 180—250 frt. I. rendű jármos ökör 350—450 frt. II. rendű jármos ökör 280—320 frt. III. rendű jármos ökör 250—280 frt. Fejős tehén borjuval 240—300 frt. borju nélkül 100—150 frt.

Negyedfű tinó 160—200 frt. Harmadfűtinó 140—180 frt. Rugott bornyu 80—100 frt. Az árak mindezeknél páronként értendők. — Egy darab bika 120—250 frt. Egy darab jó igás ló 150—200. Magyar juh páronként —, —, ürü bika 14—18, anyabirka 13—16 frt. Felhajtás 16000 db. Eladott 8600 db.

Napszámárak.

Apr. 26

Egy férfi ellátással . . . — frt 80 kr.
„ „ ellátás nélkül . . . — 1 20 „
Egy ló ellátással . . . — „ 40 „
„ „ ellátás nélkül . . . — „ 60 „
Egy gyermek ellátással . . . — „ 25 „
„ „ ellátás nélkül . . . 40 „

Egy méter öl tűzifa fővágása 2 frt. —
kr. egy méter öl (4 köb. méter) beszállítása 1 frt. — kr.

Négy köbméter tölgyfa 12 frt.

„ „ nyárfá 7 frt.

A debr. központi tejcsarnok

tisztelettel kéri mélyen tisztelt megrendelőit, hogy a **május elsején** történő

lakás változtatásokat

ideje korán bejelenteni kegyeskedjenek; nehogy a házhoz szállításoknál fennakadás és zavar forduljon elő. A kertekben és az erdőn nyaralók részére nemcsak **tej**, hanem **turó**, **tejfél** és **vaj** is szállítatik ki naponta megrendelés szerint.

Mély tisztelettel:

közp. tejcsarnok.

A 104 év óta jó hírnévben részesülő, a hálairatok ezrével kitűnőnek elismert, a vukovári „Zum gold Stern“ czimzett gyógyszer-tár **Kirchenbaum F.**

ARCZ-POMÁDÉJA

nagyon jó hatása, a „Goldstern-Seife“-nak nevezett szappannal használva az arcnak mindenféle bajaiban, mint: szep-lők, májfoltok, pörsségek, arczvörösség, valamint az arcz és kezeken mutatkozó minden tisztátalanságnál. — Továbbá az ugynevezett „Goldstern-Poudre“, mely ártalmatlanságáért való kezeskedés mel-lett kellőleg felrakva, tökéletesen látha-ian; a bőrnek gyöngéd üde színezetet kölcsönöz; a „Goldstern-Crème“ a bőr érdessége, darabossága ellen; a „Goldstern-Haarwasser“ a haj kihullása, — a korpaképződés ellen és a hajtalaj erős-bitésére.

Vidéki megrendelések pontosan eszkö-zötletnek. 1 frton alul nem küldetik. — Ara: egy köcsög pomádé, szappan és Goldstern Cream, egyenként 50 kr., a poudre 1 frt 50 kr., a hajviz 1 frt 20 kr. Minthogy a pomádénak sok utánzása van, határozottan csak „Kirchbaum F.“ arcz-pomádéját, a vukovári (Savonia) „Arany csillag“-hoz czimzett gyógyszer-tárból kell kérni.

Hirdetmény.

A h.-nádudvari ev. ref. egyház elől-járósága a nádudvari templom tornyának vörös rézzel való befedését határozta el.

A fent említett és 2973 frt 85 krral előirányzott munkálatok foganatosításá-nak, biztosítása czéljából az 1892. évi Május hó 15-ik napjának déli 12 órájá-ra a nádudvari ev. ref. lelkészi hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati ver-seny tárgyalás hirdettetik,

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtá-sának elvállalására vonatkozó, az enge-délyezett költség után számítandó 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap déli 12-órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figye-lembe nem fognak vetetni.

A szóban forgó munkálatra vonat-kozó műszaki művelet a nevezett lelké-szi hivatalnál naponként megtekinthető.

Az egyh. előjárósága fentartja ma-gának a jogot, hogy a munkát az aján-lattevők közt, esetleg nem a legolcsóbb-nak is kiadhassa.

Nádudvar, 1892 Aprilis hó 24.

Boldizsár

egyh. jegyző.

Veres Géza

ev. ref. lelkész.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

egkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára frt. 1.35

1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadarnál.

A vörös kereszt egylet Erzsébet kórházának cognakszállítója.

Csak akkor valódi, ha a sertetlen dugón ez a felírás van: Gróf Eszterházy Géza.

Gróf Eszterházy Géza-féle

COGNAC

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemes és jól ízlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánynyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség a **** cognac mely min-denütt kapható.

Központi iroda BUDAPEST:

Külső-Váci ut 23.

Szakértői vélemény: a forgalomban lévő valódi francia cognakokkal vetekedhetik.

Lipese 1892 nagy arany érem.

Női ruhaszövetek, Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir, Atlas-Satin,

Vásznak. Kész fehérneműek.

Szőnyegek, függönyök,

ágy és asztalterítők,

Szabó Lajos fiai cégénél.

Leszállított árukaz egész idény alatt.

INGYEN
selymértete.

Az országos selyemtenyésztési felügyelőség Szegzárdon Tolnamegye

INGYEN és BÉRMENTVE

küld selymértetét mindazoknak, kik ez iránt haladéktalanul hozzá fordulnak.

Kardos László

CZEGLÉD-UTCZA.

Nagy választék

gyapju, mosó és selyem

poroszoknyákban,

Läger fru ölfönyökben,
melyek több ízben ujja javíthatók.

Férfi Chiffon ingek,
a hírneves Schroll-féle Chiffonból,
1 frt. 90, 2 frt. 20, 2 frt. 60

Galérok, kézelők, nyakkendők,
Harisnyák. Kesztyük.

Napernyők. esernyők.
Kész mosó gyermek
ruhácskák.

BRASSÓI POSZTÓK,
Tricot Peruvien és Doskín.

Szabó Lajos fiai
üzégnél.

Lakás berendezésekhez
szőnyeg, buterszővet,
függöny,
viaszos vászon,
parkett,

lynoleum (parafaszőnyeg)

nagy

választékban

tetemesen

leszállított áron.

Kunz József és Tsa.

üzégnél

Debreczenben, kistemplom-bazár.

Valódi francia és angol szerszámok

minden iparághoz
minden darab mellett jótállás.

Épület vasalások és kátrány tető lemezek.

Rudvasak, lemezek, **vasstartányok**, legfinomabb öntöző
aczélok és fémek.

Gazdasági, kerti, házi és konyha felszerelések.

Kerti lóczák és vasbutorok árnyékszék closettek és vízvetetési kagylók.

Agyag és vaskályhák, konyhák.

Tizedes és egyensúly mérlegek legjobb minőségben.

Peronospora szállópenészgomba fecskendőgépek

legjobb rendszer (részlejtetésre is).

Tűz és betörés elleni pénzszekrények.

Kirakat-ajtóaczelredőnyök

Legolcsóbb beszerzési forrás

(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TARSÁ, vas- és nagykereskedés
DEBRECZEN, VÁROSHÁZABAN.

(Penész peronospora) fecskendő.

